

Op de hoek van de Warandeborg en de Koningsstraat pleegde de Italiaanse anarchist Gennaro Rubino in 1902 een mislukte aanslag op Leopold II. De anekdote heeft niet direct met Kongo te maken, maar ik vertel ze graag omdat ze nooit vermeld wordt in de officiële Belgische geschiedschrijving.

Iets voorbij het Warandepark, op het kruispunt van de Koningsstraat en de Leuvenseweg die naar de achterkant van het federaal parlement loopt, staat het beeld van Henri-Alexis Brialmont, in 1821 in Venlo geboren. Hij staat vooral bekend als bouwer van forten en versterkingen, maar was ook een koloniaal raadgever van Leopold II. In 1861 gaf de koning hem opdracht om de Belgische pers te voorzien van statistieken over de winst die Frankrijk en Engeland in hun kolonies maakten. En in een nota aan Brialmont van 26 juli 1863 schrijft Leopold: 'Kolonies zijn zeer productieve buitenlandse domeinen, op voorwaarde dat ze goed zijn gekozen. Java brengt onmetelijk veel op, dat blijkt uit de documenten die u mij bezorgde ...' Verderop in diezelfde nota staat te lezen: 'Op Java bestaat een soort dwangarbeid, het enige middel om die vadsige en verdorven volkeren beschaving en moraal bij te brengen.' De Kongolezen waren gewaarschuwd ... Op het einde van zijn leven tekende Brialmont nog de forten en verdedigingswerken van Beneden-Kongo en van de havenstad Boma uit. Het was zijn laatste werk voor hij op 21 juli 1903 in Sint-Joost-ten-Node stierf. Hij heeft in die gemeente een straat die zijn naam draagt, net als in Antwerpen.

Het gebouw op nummer 150 van de Koningsstraat was het zogenaamde 'Leverhouse', de zetel van de Huileries du Congo Belge van William Lever die we al tegenkwamen in de Montoyerstraat. Er is nu een hogeschool van de Franse Gemeenschap gevestigd, maar de inkomhal is bewaard, het is net of je het AfricaMuseum in Tervuren binnengaat:

*Lewensweg, standbeeld
van Brialmont, die
de forten rond Boma
bouwde. (FOTO AUTEUR)*

*Koningsstraat,
Leverhouse, standbeeld
van een Pende die
palmnoten oogst.*

(FOTO AUTEUR)

dezelfde marmeren vloer, dezelfde nissen met beelden van Afrikanen, maar hier zijn dat arbeiders van de Pende-stam die palmnoten oogsten. De Pende ondernamen in 1931 een van de grootste revoltes tegen de kolonisatie. Daarbij vielen meer dan duizend doden.

Niet ver van het Leverhouse, op de hoek van de Congresstraat (een zijstraat van de Koningsstraat) en de Vrijheidsplaats staat het gebouw van de voormalige Banque Industrielle Belge van Edouard Empain, de baron die ook al eerder aan bod is gekomen. De initialen van de bank en een Kongoster kan je nog zien boven een ingang deur en sommige ramen. Architect Joseph Naert bouwde het pand indertijd voor ridder Hector De Knuyt de Vosmaer, burgemeester van Koolkerke, en in 1881 kocht baron Empain het. Hij had er ook zijn privéappartement.

Hoek Congresstraat/Vrijheidsplaats, gebouw van de Banque Industrielle Belge van baron Edouard Empain. (FOTO AUTEUR)